

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 21.2.2007
COM(2007) 60 definitief

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD, HET EUROPEES
PARLEMENT, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET
COMITÉ VAN DE REGIO'S**

EEN INTERNE MARKT VOOR DE BURGER

Tussentijds verslag voor de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad in 2007

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
2.	Een visie voor de 21ste eeuw	5
3.	De verwezenlijking van de toekomstvisie voor de interne markt	8
4.	Conclusie.....	11
	Bijlage: Verwezenlijkingen van de interne markt tot dusver	13

"Europa zal niet in één klap totstandkomen of volgens een algemeen plan worden gebouwd. De Europese constructie zal gebaseerd zijn op concrete verwezenlijkingen"
(Robert Schuman)

1. INLEIDING

De interne markt is een van de concrete successen van de Europese Unie. Voor individuen betekent de interne markt dat ze het recht hebben in een andere EU-lidstaat te leven, te werken, te studeren of op pensioen te gaan. Voor consumenten betekent de interne markt hogere kwaliteits- en veiligheidsnormen en een ruimere keuze aan producten en diensten tegen lagere prijzen. Voor bedrijven betekent de interne markt dat ze hun activiteiten op basis van gemeenschappelijke regels kunnen uitoefenen en toegang krijgen tot een thuismarkt van meer dan 500 miljoen consumenten. Voor Europa in zijn geheel betekent de interne markt een opener maatschappij en een concurrerender economie waarin nieuwe kansen worden gecreëerd, sociale rechten worden nageleefd en hoge normen op het gebied van gezondheid, veiligheid en milieu worden toegepast.

Sinds de Commissie in 1985 het initiatief voor de interne markt heeft genomen, is een lange weg afgelegd om de vier vrijheden van het Verdrag, namelijk het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal, in realiteit te brengen. Dit heeft de invoering van een eenheidsmunt mogelijk gemaakt en heeft tastbare voordelen opgeleverd voor de Europese burgers en bedrijven, zoals de afschaffing van grenscontroles, een concurrerender ondernemingsklimaat, de mogelijkheid om in een andere lidstaat te studeren of werken, goedkopere tarieven voor luchtvervoer en mobiele communicatie¹.

De interne markt lag ook aan de basis van aanzienlijke voordelen voor de EU-economie in haar geheel: in de periode 1992-2006 worden de voordelen van de interne markt op 2,2% van het BBP van de EU geraamd. In diezelfde periode heeft de interne markt tot 2,75 miljoen extra banen geleid. Het initiatief voor de totstandbrenging van de interne markt was veel meer dan een louter economische beleidsbeslissing. Vanaf het begin werd ook een agenda op het gebied van sociaal en regionaal beleid uitgevoerd, gesteund door de structuurfondsen van de EU, die burgers in alle regio's in staat stelden deel te nemen aan en profijt te trekken van de openstelling van de markt.

De interne markt is, samen met de euro, een wereldwijd symbool geworden van de bereidheid van de EU-lidstaten om samen te werken, met volledige inachtneming van de geldende wetgeving en in wederzijds respect en vertrouwen. Het gevolg daarvan is dat de EU een voorbeeldfunctie heeft vervuld: ze heeft mondiale normen vastgesteld en heeft aangetoond dat concurrerende open markten hand in hand kunnen gaan met hoge sociale, milieu- en gezondheidsnormen.

De interne markt is dynamisch: om zich aan te passen aan nieuwe realiteiten moet hij constant evolueren. De interne markt zal dan ook nooit "af" of "voltooid" zijn. Op de meeste gebieden bestaat al een solide regelgevingskader, maar er zijn nog een aantal hiaten en de regels worden niet altijd volledig toegepast en gehandhaafd. Naarmate de markten evolueren, steken ook nieuwe soorten hinderpalen de kop op. De voordelen van de interne markt voor consumenten en kleine ondernemingen moeten worden behouden, en de winsten moeten volledig aan hen worden doorgegeven. Aangezien er nieuwe vormen van mobiliteit ontstaan, moeten de regels inzake vrij verkeer van werknemers worden gemoderniseerd.

¹ Zie de bijlage voor meer voorbeelden van de resultaten die de interne markt totnogtoe heeft opgeleverd.

Oorspronkelijk had de interne markt tot doel de belangrijkste grensoverschrijdende obstakels voor bedrijven uit te weg te ruimen, maar de interne markt van de 21ste eeuw moet zodanig evolueren dat de markten beter werken en nog tastbaarder voordelen opleveren voor de Europese burgers, ondernemers, werknemers en consumenten in de uitgebreide EU.

Om dat te verwezenlijken moet de interne markt van de 21ste eeuw het hoofd kunnen bieden aan de volgende veranderingen:

- globalisering, die tal van kansen biedt, maar die ook tot gevolg heeft dat de concurrentiedruk op de Europese bedrijven toeneemt en dat het onderscheid tussen de interne en externe markten vervaagt;
- structurele wijzigingen, ten gevolge van de opkomst van de kenniseconomie, de steeds belangrijker rol van diensten in de economie, de toename van de energieafhankelijkheid, de klimaatverandering en de vergrijzing van de bevolking;
- een grotere EU met meer interne verschillen, ten gevolge van de uitbreiding van de oorspronkelijke Gemeenschap van 12 tot de huidige Unie van 27.

De interne EU-markt verschaft de Europeanen een solide basis om zich aan te passen aan deze veranderingen. Om zijn relevantie te behouden en te blijven bijdragen tot economische groei en sociale cohesie moet de interne markt echter evolueren. Om de Europese burgers en bedrijven de kans te geven profijt te trekken van de globalisering, moet de interne markt zichzelf positioneren door aan te zetten tot de ontwikkeling van kwaliteitsregels en –normen die op hun beurt aanleiding geven tot mondiale normen.

In dit tussentijds verslag wordt een visie voor de interne markt van de 21ste eeuw uiteengezet. Dit verslag wordt in het najaar van 2007 gevolgd door een volledige evaluatie van de interne markt en voorstellen voor verdere acties.

Het bouwt voort op de bevindingen van een openbare raadpleging, diverse Eurobarometerenquêtes en een publieke hoorzitting², en op de input van andere EU-instellingen³. Het verslag heeft tot doel een eerste reeks richtsnoeren te geven voor de aan de gang zijnde toetsing en de grote lijnen van een nieuwe visie voor de interne markt van de toekomst op te stellen.

² De documenten en bevindingen kunnen worden geraadpleegd op:
http://ec.europa.eu/internal_market/strategy/index_en.htm.

³ Zie het advies van het Europese Economisch en Sociaal Comité van 17 januari 2007 betreffende de herziening van de interne markt INT/332 – EESC 89/2007 NL/o

2. EEN VISIE VOOR DE 21STE EEUW

Het Europa van de 21ste eeuw is onlosmakelijk verbonden met de wereldeconomie. De welvaart van Europa vloeit voort uit het opheffen van hinderpalen en het creëren van open markten, en dit zal ook in de toekomst zo blijven. Deze openheid is mogelijk gemaakt en vergemakkelijkt door een solide regelgevingskader. De interne markt is op deugdelijke beginselen gebaseerd. De uitdaging van de 21ste eeuw is de toepassing van deze beginselen aan te passen: een passend regelgevingskader tot stand brengen, garanderen dat de markten goed werken, concurrentie aanmoedigen en een antwoord bieden op de dynamiek en verandering die rechtstreeks voortvloeien uit Europa's verwevenheid met de wereldeconomie. Het doel van de interne markt van de 21ste eeuw is de markten beter in het voordeel van de Europese burgers, consumenten en bedrijven te doen werken, en een concurrerender en duurzamer Europa aan te moedigen. De EU moet erop toezien dat de openstelling van de markten en de toenemende concurrentie resulteren in eerlijke handelspraktijken die de consumenten een zo groot mogelijke welvaart bieden, en blijven bijdragen tot economische groei en werkgelegenheid. De EU moet ook zorgen voor de nodige instrumenten om efficiënt te kunnen reageren op de beveiligings-, gezondheids- en veiligheidsrisico's die inherent zijn aan een open economie.

Een volledig functionerende interne markt, ondersteund door een stevig maar flexibel regelgevingskader en een stabiele munt, is een instrument waarmee vele doelstellingen kunnen worden verwezenlijkt. Het is van cruciaal belang om de levenskwaliteit te verbeteren, innovatie aan te moedigen, groei en werkgelegenheid te stimuleren en winsten te genereren voor de Europese consumenten. Dit instrument maakt het ook mogelijk te reageren op de krachten van de globalisering en deze te sturen. Het is ook een stimulans voor de interne mededinging, die van cruciaal belang is voor het externe concurrentievermogen. Voorts stimuleert de interne markt een gemeenschappelijke benadering van normen inzake veiligheid, gezondheid, de arbeidsplaats en het milieu. Dergelijke normen zijn onontbeerlijk voor een interne markt zonder concurrentievervalsing omdat partners over de hele wereld deze normen moeten naleven om aan de interne markt te kunnen deelnemen. Via de EER en, steeds vaker, via het Europees nabuurschapsbeleid, reiken de regels en normen van de interne markt verder dan de grenzen van de EU. De normen die in Europa worden vastgesteld, worden vaak door de rest van de wereld overgenomen. Dit speelt in het voordeel van degenen die al uitgerust zijn om aan deze normen te voldoen, en draagt bij tot een verbetering van de leef- en werkomstandigheden over de hele wereld.

De interne markt van de 21ste eeuw is:

- **een interne markt voor consumenten en burgers.** De interne markt levert voordelen op voor de consumenten omdat de keuze toeneemt en de prijzen dalen; bovendien worden de consumenten beschermd via normen inzake voedsel- en productveiligheid, uitgebreide privacyrechten en waarborgen tegen oneerlijke mededinging en handel. Vooral op het gebied van luchtvervoer, telecommunicatie en grensoverschrijdende betalingen in euro is de interne markt erin geslaagd de prijzen te doen dalen en de keuze te doen toenemen. De interne markt heeft arbeidsplaatsen gecreëerd en het vrije verkeer van personen en de uitwisseling van studenten vergemakkelijkt.

Er moeten echter nog meer inspanningen worden geleverd om de voordelen van de interne markt tastbaarder te maken in andere deelgebieden van de economische activiteit en om het vertrouwen in de kwaliteit van diensten en producten te vergroten. Dit geldt niet alleen voor binnenlandse diensten en producten, maar ook voor ingevoerde. Het is ook van toepassing op belangrijke ontluikende sectoren, zoals gezondheidsdiensten.

Bovendien is het door de opkomst van e-handel en grensoverschrijdend winkelen belangrijk geworden de consumenten voor zichzelf te leren opkomen en de versnippering van de regels inzake consumentenbescherming te beperken;

- **een interne markt voor een geïntegreerde economie.** Een goed werkende, beter geïntegreerde interne markt en eerlijke en doeltreffende mededinging zijn van essentieel belang om te garanderen dat ondernemingen in de hele EU over gelijke kansen beschikken en om deze ondernemingen, en met name het MKB, aan te moedigen vaker deel te nemen aan grensoverschrijdende activiteiten. Nu de arbeidsmarkt steeds Europees wordt, steken nieuwe vormen van mobiliteit de kop op en moeten de regels inzake het vrije verkeer van werknemers worden gemoderniseerd.

De verspreiding van de euro, die geleidelijk de munteenheid van de meeste lidstaten zal worden, is eveneens van essentieel belang om de voordelen van de interne markt optimaal te benutten en om de markt in staat te stellen zijn potentieel volledig te verwezenlijken. De eenheidsmunt zorgt voor transparantie op de interne markt: consumenten kunnen de prijs van diensten en goederen onmiddellijk vergelijken en bedrijven kunnen hun kosten gemakkelijker vergelijken.

Door diepere, meer flexibele en gediversifieerde pan-Europese financiële markten tot stand te brengen, hebben de interne markt en de eenheidsmunt samen geleid tot een verbetering van de financiële voorwaarden voor zowel particulieren als bedrijven. Bovendien kan de EU hierdoor veerkrachtiger reageren op externe financiële schokken. Verdere investeringen in pan-Europese netwerken en de openstelling van de markt in netwerkgerelateerde bedrijfssectoren zullen eveneens bijdragen tot de verdere integratie van de EU-economie;

- **een interne markt voor een kennismaatschappij.** De interne markt moet steeds meer focussen op het verbeteren van de werking van markten voor kennis- en technologie-intensieve goederen en diensten, het aanmoedigen van dynamische snelgroeiende sectoren en het creëren van marktomstandigheden die innovatie aanmoedigen via de opkomst van leidende markten.

De markten zijn nog te zeer gefragmenteerd op gebieden die van cruciaal belang zijn voor de kenniseconomie, zoals telecommunicatie. Ook in andere dienstensectoren bestaan nog belangrijke hinderpalen. Het verbeteren van de rendabiliteit, kwaliteit en rechtszekerheid van het systeem van intellectuele-eigendomsrechten en het verspreiden van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën op pan-Europese schaal is van essentieel belang om ons onderzoeks- en innovatiepotentieel volledig te kunnen benutten.

Het regelgevingskader mag ook weinig administratieve rompslomp meebrengen en moet flexibel en toekomstgericht zijn om te kunnen anticiperen en veranderingen te kunnen vergemakkelijken;

- **een interne markt voor een Europa met goede regelgeving.** Het succes van de interne markt is gedeeltelijk afhankelijk geweest van de opstelling van samenhangende en doeltreffende regels. De interne markt was een oefening in vereenvoudiging, waarbij nationale regels op talrijke gebieden werden vervangen door een gemeenschappelijke reeks communautaire regels. Het opheffen van hinderpalen ging hand in hand met het opstellen van nieuwe regels via harmonisering of wederzijdse erkenning van nationale wetgeving, onder meer op het gebied van arbeidsrechten, gezondheid, veiligheid en milieubescherming.

Op basis van de ervaring die in de loop van de jaren is opgedaan, moet nu worden nagegaan hoe deze wetten worden toegepast en of ze de oorspronkelijk bedoelde effecten teweegbrengen. De voordelen van de interne markt zullen echter niet voelbaar zijn als de regels en wetten niet correct worden toegepast, als de rechten niet voldoende worden gehandhaafd en geen aanleiding geven tot schadeloosstelling, als de toepassing van de regelgeving te duur is of als misbruik wordt gemaakt van de regels, bijvoorbeeld door concurrentieverstorend gedrag of illegale handel.

Daarom moeten blijvende inspanningen worden geleverd om de tenuitvoerlegging van de wetten te verbeteren. Dit vergt ook nauwe coördinatie tussen het nationale en het EU-niveau en versterkte administratieve samenwerking tussen de lidstaten, onder meer via het gebruik van informatietechnologie, op gebieden als financiële diensten, mededinging en consumentenwetgeving, justitie, belastingen, douane en ordehandhaving. Bovendien moet kritisch worden beoordeeld hoe de bestaande wetten kunnen worden verbeterd om te bekijken wat werkt en wat niet, om na te gaan hoe de administratieve lasten kunnen worden verminderd en om de nodige veranderingen aan te brengen, onder meer via vereenvoudiging en/of intrekking van wetgeving. Betere tenuitvoerlegging en handhaving zijn van essentieel belang om de rechtszekerheid, voorspelbaarheid en stabiliteit tot stand te brengen die consumenten en bedrijven nodig hebben op de interne markt;

- **een interne markt voor een duurzaam Europa.** De interne markt, met zijn vier vrijheden, is een katalysator voor verandering en de drijvende kracht achter innovatie en productiviteitsgroei, die zorgen voor de werkgelegenheid en welvaart waar ons welzijn en onze levenskwaliteit van afhankelijk zijn. In de voorbije jaren hebben veel Europese burgers echter hun bezorgheid geuit over de gevolgen van de globalisering, die zij als ontwrichtend ervaren. Het is van essentieel belang dat wordt geanticipeerd op de veranderingen voor de mensen en sectoren die rechtstreeks getroffen worden door de openstelling van de markten. Dit is een kwestie van sociale rechtvaardigheid.

Er is ook bezorgheid geuit over de toenemende druk op het milieu ten gevolge van de globalisering en de opkomst van snel groeiende economieën overal ter wereld. Daarom moet ook worden gegarandeerd dat de interne markt een hoog niveau van milieubescherming in stand houdt en aanmoedigt. Milieunormen hebben op hun beurt aanleiding gegeven tot de ontwikkeling en toepassing van milieutechnologieën die Europese ondernemers een "first mover"-voordeel hebben verschaft op de wereldmarkten.

Het grote publiek zal pas geloven dat de interne markt tot een verbetering van de levenskwaliteit leidt wanneer rekening wordt gehouden met sociale en milieuaspecten. Bovendien gaat het op beide gebieden om investeringen in de toekomst. De openstelling van de markten moet daarom gepaard gaan met regionale ontwikkeling, werkgelegenheid, levenslang leren en beleidsmaatregelen op sociaal en milieugebied die mensen, bedrijven en territoriale eenheden de instrumenten verschaffen om zich aan te passen aan en profijt te trekken van de veranderingen;

- **de interne markt moet open staan voor de wereld** en op mondiale schaal een normgevende rol spelen. De EU kan niet voor welvaart zorgen door zich op zichzelf terug te trekken – zij moet haar sterke punten benutten en daarop voortbouwen in een mondiale economie. De interne markt maakt Europa aantrekkelijk voor investeerders en bedrijven van over de hele wereld.

Op gebieden als productveiligheid, milieu, effectenmarkten en corporate governance heeft de interne markt geleid tot de opstelling van regels en normen die wereldwijd een inspiratiebron vormen voor het opstellen van normen. De interne markt verschaft de EU het potentieel om mee vorm te geven aan mondiale normen en om te garanderen dat eerlijke regels worden toegepast op het gebied van mondiale handelsbetrekkingen en investeringen. De interne markt van de toekomst moet dan ook de aanzet geven tot een ambitieuze mondiale agenda.

3. DE VERWEZENLIJKING VAN DE TOEKOMSTVISIE VOOR DE INTERNE MARKT

Hinderpalen opheffen zonder een EU-regelgevingskader te ontwikkelen dat het openbaar belang beschermt, zal niet tot duurzame integratie leiden.

Om de interne markt tot stand te brengen en in stand te houden is gebruik gemaakt van een breed gamma aan instrumenten op diverse beleidsgebieden (interne markt, mededinging, belastingen en douane, om slechts enkele te noemen). Deze instrumenten moeten doeltreffender en coherenter worden gebruikt. De inspanningen die recentelijk zijn geleverd om de beginselen van "betere regelgeving" toe te passen, met name bij het uitvoeren van effectbeoordelingen en raadplegingen van belanghebbenden en bij het zoeken naar praktische oplossingen voor tenuitvoerleggingsproblemen (bv. preventieve of oplossingsgerichte "hands on"-benaderingen en instrumenten als SOLVIT en bijstandsnetwerken zoals de Europese bureaus voor consumentenvoorlichting), moeten worden voortgezet. De voor goederen vastgestelde geïntegreerde marktbasis zal verder worden versterkt. De bestaande wetten en regels in alle sectoren zullen systematisch opnieuw worden bekeken en herzien om te garanderen dat ze het gewenste effect hebben en dat hun toepassing geen onnodige administratieve kosten of lasten met zich meebrengt.

Nu de interne markt stilaan volgroeid raakt, zijn nieuwe benaderingen nodig, die:

- **meer effectgestuurd en resultaatgericht zijn.** Het internemarktbeleid was er traditioneel op gericht hinderpalen voor grensoverschrijdende handel op te heffen, vooral via regelgevende instrumenten, maar in de toekomst zal de nadruk steeds meer komen te liggen op het garanderen van een betere marktwerking in het voordeel van de burgers, consumenten en ondernemers, teneinde een concurrerend ondernemingsklimaat te bevorderen dat de keuze van de consumenten respecteert en sociaal en milieubewust is. Wanneer markten de verwachte voordelen niet opleveren, moet de EU ingrijpen op punten die een zo groot mogelijk effect sorteren. De EU moet beter kunnen anticiperen op structurele veranderingen en de gevolgen daarvan beter kunnen inschatten. Dit vergt:
 - een betere beoordeling van de behoeften van de burgers, consumenten en ondernemingen, niet alleen uit economisch oogpunt, maar ook in termen van keuze en tevredenheid;
 - nauwer toezicht op de werking en de prestaties van de markt, zowel per sector als voor de hele economie, onder meer via sectorspecifieke enquêtes;
 - een betere beoordeling van de sociale gevolgen van verdere integratie en van de openstelling van sectoren voor mededinging, alsook van de manieren waarop nationale en communautaire cohesieprogramma's kunnen helpen bij het anticiperen op en aanpassen aan de veranderingen die gepaard gaan met economische integratie;
- **doeltreffender zijn.** Het is geen gemakkelijke opdracht om instrumenten consequent en doeltreffend te gebruiken in een Europa van 27 lidstaten. De Commissie blijft haar rol als hoedster van het Verdrag spelen, waarbij zij gebruikt maakt van alle instrumenten waarover zij beschikt en borg staat voor de vertrouwensrelatie tussen de lidstaten. Daarbij dient zij rekening te houden met de toegenomen diversiteit in een Unie van 27 lidstaten en manieren te vinden om voort te bouwen op beste praktijken en om het vertrouwen tot stand te brengen waarop het systeem van wederzijdse erkenning is gebaseerd. Tegelijk moet het regelgevingskader flexibel genoeg zijn om te kunnen reageren op de steeds snellere veranderingen. Dit vergt een gediversifieerde en flexibele mix van instrumenten, zoals:
 - het vinden van het juiste evenwicht tussen harmonisering en wederzijdse erkenning van regels en tussen het gebruik van richtlijnen en verordeningen, waarbij het instrument op maat moet worden gemaakt van het gewenste resultaat;
 - het ontwikkelen van instrumenten die regelgeving aanvullen, zoals werkzaamheden van agentschappen, begeleiding, uitwisseling van beste praktijken, zelf- en co-regulering;

- het verhogen van de inspanningen om de bestaande regels te vereenvoudigen en te moderniseren, onder meer via screening van nationale wetgeving en via samenwerkingsmechanismen zoals die waarin de dienstenrichtlijn voorziet;
 - het pro-actief handhaven van de mededingingsregels;
 - het beter toepassen en handhaven van de EU-wetgeving, onder meer via efficiëntere beheers- en inbreukprocedures en via buitengerechtelijke mechanismen voor het oplossen van geschillen;
- **meer gedecentraliseerd en netwerkgebaseerd zijn.** De EU-instellingen alleen kunnen geen doeltreffende interne markt totstandbrengen. We moeten opnieuw bezien hoe we alle relevante actoren bij de interne markt kunnen betrekken en hoe we in de lidstaten het gevoel kunnen versterken dat ze mede-eigenaar zijn van de interne markt. Dit kan onder meer door:
 - de rol van nationale regelgevers te versterken en de samenwerking en de opstelling van netwerken tussen de administratieve, gerechtelijke en regelgevende autoriteiten te verbeteren;
 - te zorgen voor betere coördinatie tussen de autoriteiten die bevoegd zijn voor de diverse aspecten van de interne markt op nationaal niveau en tussen de nationale niveaus en het EU-niveau;
- **beter inspelen op de mondiale context.** De EU moet mondiaal denken – een goed functionerende interne markt is nodig om Europa in staat te stellen te concurreren op de wereldmarkt en voordeel te halen uit de globalisering. Er is een Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering in het leven geroepen om de gevolgen van de wijzigingen in de mondiale handelspatronen te verzachten. De prioriteiten van de interne markt moeten afgestemd zijn op de mondiale agenda, inclusief de Doha-handelsonderhandelingen en de recente reeks bilaterale handelsonderhandelingen. De interne markt moet ook:
 - de aspecten van het internemarktbeleid uitbreiden via het nabuurschapsbeleid;
 - de EU-regels intensiever vergelijken met praktijken in niet-EU-landen;
 - systematischer toezien op invoer en consumptieprijzen teneinde te controleren of de baten van de openstelling van de markten aan de consumenten worden doorgegeven;
 - betere internationale overeenstemming van de regelgeving bevorderen - indien nodig via de vaststelling van Europese normen - via internationale organisaties en bilaterale overeenkomsten;
 - Europese toezichthouders en particuliere regelgevers ondersteunen bij het verdiepen van de internationale samenwerking;

- de bilaterale regelgevende samenwerking met de belangrijkste handelspartners van de EU versterken;
- **toegankelijker zijn en beter communiceren.** Burgers, bedrijven, lokale en regionale autoriteiten moeten de vele kansen die de interne markt biedt kunnen begrijpen en de mogelijkheid krijgen erin te investeren. Ze moeten duidelijke antwoorden op hun vragen en problemen krijgen. Er kan nog heel wat worden gedaan om de communicatie te verbeteren en om meer ruchtbaarheid te geven aan de kansen die een meer geïntegreerd Europa te bieden heeft, onder meer door:
 - de lidstaten en de regionale/lokale autoriteiten aan te moedigen om informatieplannen op te stellen;
 - de bronnen met informatie over de interne markt efficiënter te beheren en meer bekendheid te geven aan hun rol;
 - het MKB gemakkelijker toegang te bieden tot deze informatie via unieke loketten;
 - consumenten de macht geven om collectief schadevergoeding te eisen als de kosten voor elk van hen afzonderlijk niet opwegen tegen de baten;
 - nationale ambtenaren met belangrijke functies gericht op te leiden;
 - de rol van de vertegenwoordigingen van de Commissie in de lidstaten te herzien.

4. CONCLUSIE

De interne markt is van essentieel belang om kansen te scheppen die de Europeanen in staat stellen het hoofd te bieden aan de uitdagingen van de 21ste eeuw en ten volle profijt te trekken van een meer geglobaliseerde wereld. In de komende maanden zal dieper worden ingegaan op de nieuwe manieren waarop de visie op de interne markt van de 21ste eeuw ten uitvoer zal worden gelegd.

De volledige toetsing van de interne markt zal in het najaar van 2007 worden afgerond. De toetsing zal bestaan uit een beoordeling van de verwezenlijkingen van de interne markt tot dusver, een onderzoek naar wat goed heeft gewerkt, maar ook naar gebieden en problemen die de burgers belet hebben volledig profijt te trekken van de interne markt. Een belangrijk onderdeel van de toetsing heeft betrekking op wat moet worden gewijzigd of wat anders moet worden aangepakt om te garanderen dat het internemarktbeleid van de toekomst zodanig ontworpen is dat profijt kan worden getrokken van de globalisering en dat deze kan worden beïnvloed in een richting die door de EU-burgers wordt ondersteund. Waar mogelijk zal de toetsing vergezeld gaan van praktische voorstellen, eventueel wetgevingsvoorstellen. Als dit niet onmiddellijk mogelijk is, zullen in de toetsing de stappen en het tijdschema worden uiteengezet die tot concrete voorstellen zullen leiden.

De toetsing zal gebaseerd zijn op een aantal studies en analyses van de Commissie. Tijdens de voorbereiding zal onder meer onderzoek worden gedaan naar de instrumenten en werkmethoden die totnogtoe werden gebruikt om de interne markt tot stand te brengen; deze zullen worden geanalyseerd teneinde na te gaan welke wijzigingen in de toekomst noodzakelijk zijn. Bovendien zal worden nagegaan op welke manieren het markttoezicht grondig kan worden bestudeerd. Er zitten ook diverse initiatieven op het gebied van consumentenwetgeving, gezondheidsdiensten, productmarkten, intellectuele-eigendomsrechten en normaliseringsinstanties in de pijplijn. Deze initiatieven zullen concreet gestalte krijgen in het kader van deze toetsing en zullen volledig aansluiten op de in dit tussentijds verslag uiteengezette visie.

Het voorgestelde tijdschema biedt voldoende tijd voor besprekingen ten gronde in de verschillende samenstellingen van de Raad en tussen de EU-instellingen, zodat duidelijke beleidsconclusies kunnen worden getrokken tegen de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad in 2008. De bevindingen en voorstellen van het verslag en van de balans van de sociale realiteit moeten eveneens worden gebruikt als input voor de herziening van de Europese richtsnoeren voor groei en werkgelegenheid, die in het kader van de Lissabonstrategie zal plaatsvinden.

De interne markt is geen doel op zichzelf, maar een middel om iedereen in de EU – burgers, consumenten en bedrijven – in staat te stellen optimaal gebruik te maken van de kansen die zij krijgen in een meer open en geïntegreerde EU. Het is ook een middel om, in dit tijdperk van globalisering, de belangen van de Europese burgers te verdedigen door Europa meer kracht en invloed te bezorgen op het wereldtoneel. Het is een middel om de economische groei te sturen en om een concurrerend en open Europa te verwezenlijken, een Europa van krachtige markten en gezonde handelsbetrekkingen, die leiden tot solidariteit, volledige werkgelegenheid, universele toegang tot diensten van algemeen belang, hoge sociale en milieunormen en een hoog niveau van investeringen in onderzoek en onderwijs, teneinde de toekomst voor te bereiden. Het verslag dat de Commissie dit najaar zal bekendmaken, vertaalt deze doelstellingen in een operationele strategie om de interne markt van de 21ste eeuw tot stand te brengen.

BIJLAGE: VERWEZENLIJKINGEN VAN DE INTERNE MARKT TOT DUSVER

Als sinds de oprichting van de Europese Gemeenschap wordt gewerkt aan een interne markt. De eerste stap in die richting, namelijk een volledige douane-unie, d.w.z. het afschaffen van alle handelstarieven tussen lidstaten, werd in juli 1968 gezet.

Voortbouwend op deze eerste verwezenlijkingen ging het project voor de interne markt echt van start in 1985 met het plan van de Commissie (door de lidstaten goedgekeurd in de Europese Akte van 1986) waarin 31 december 1992 werd vastgesteld als streefdatum voor het afschaffen van de interne grenzen in de EU, waardoor personen, goederen, diensten en kapitaal vrij konden circuleren.

Tien jaar later stelde de Commissie een gedetailleerde evaluatie op waarin werd nagegaan welke vooruitgang was geboekt sinds de openstelling van de grenzen op 1 januari 1993 en waarin een overzicht werd gegeven van de verwezenlijkingen van de interne EU-markt in de periode 1992-2002 [SEC(2002) 1417].

De analyse van de economische impact van de interne markt is recentelijk bijgewerkt in een publicatie van het directoraat-generaal Economische en financiële zaken van de Commissie (European Economy Economic Papers, nr. 271, januari 2007). In recente Eurobarometerenquêtes is eveneens de nadruk gelegd op de meningen en ervaringen van EU-burgers en –bedrijven.

Hierna worden voorbeelden gegeven van de baten die kunnen worden toegeschreven aan de voltooiing van de Europese interne markt.

(1) Leven in de Europese interne markt – baten voor de burgers

- Een toename van de welvaart met 480 euro per capita in 2006, vergeleken met de situatie zonder interne markt, wat overeenkomt met een stijging van 2,2% van het BBP in de periode 1992-2006.
- De mogelijkheid om in het buitenland te studeren, wat door 84% van de EU-burgers als positief wordt ervaren. Dankzij het Erasmusprogramma hebben 1,2 miljoen jongeren een gedeelte van hun studies in een andere lidstaat kunnen volgen.
- De mogelijkheid om naar een andere lidstaat te reizen. In vergelijking met tien jaar geleden vindt de meerderheid van de EU-burgers (72%) dat het nu gemakkelijker is om in de EU te reizen, met name in de landen die de Schengenovereenkomst hebben ondertekend.
- Het recht om in het buitenland te leven en werken: hoewel tijdelijke beperkingen blijven bestaan, staat 70% van de Europese burgers positief tegenover de mogelijkheid om in een andere lidstaat te werken. Meer dan 15 miljoen EU-burgers zijn hun nationale grenzen overgestoken om te werken of op pensioen te gaan. Ze hebben het recht in hun nieuwe woonplaats te stemmen en openbare ambten te bekleden. EU-migranten genieten het recht op gelijke behandeling wat werkgelegenheid, verloning en andere werkomstandigheden betreft, en wat sociale en belastingsvoordelen aangaat. Ze mogen zich laten vergezellen door hun familieleden, ongeacht hun nationaliteit. De Europese ziekteverzekeringskaart

heeft de terugbetaling van ziektekosten gedurende een tijdelijk verblijf in een andere lidstaat mogelijk gemaakt. Er bestaan diverse wetten en programma's om de mobiliteit van onderzoekers te vergemakkelijken; ze garanderen de automatische erkenning van diploma's op tal van vakgebieden, zoals architect, vroedvrouw, apotheker, dokter, verpleegkundige, tandarts en dierenarts.

- Een ruimere keuze aan goederen en diensten van hoge kwaliteit: drie van de vier Europese burgers (75%) is van mening dat de mogelijkheid om producten uit andere lidstaten onder dezelfde voorwaarden in de handel te brengen als binnenlandse producten, een positief effect heeft gehad. 73% is van mening dat de interne markt een positieve invloed heeft gehad op het aangeboden gamma producten en diensten. Door de invoering van de euro kunnen de prijzen in verschillende landen gemakkelijker worden vergeleken.
- In veel gevallen zijn de prijzen van goederen en kruidenierswaren gedaald dankzij de opening van de nationale markten en de daaruit voortvloeiende toename van de concurrentie. 67% van de Europeanen beschouwen de toegenomen concurrentie op gebieden als vervoer, telecommunicatie, bankieren en verzekeringen als positief. De concurrentie in de telecommunicatiesector heeft geleid tot de ontwikkeling van geavanceerde innoverende diensten en de totstandbrenging van breedbandnetwerken. 85% van de EU-bevolking heeft nu toegang tot dergelijke netwerken. De prijzen die de voormalige nationale monopoliebedrijven voor nationale en internationale telefoongesprekken in rekening brachten, zijn tussen 2000 en 2006 gemiddeld met meer dan 40% gedaald.
- Wanneer EU-burgers in andere lidstaten winkelen, kunnen zij een beroep doen op alle consumentenrechten. De meerderheid van de burgers (53%) is van mening dat de regels van de interne markt geleid hebben tot een betere consumentenbescherming in de EU. Er bestaat specifieke Europese regelgeving om een hoog niveau van productveiligheid te garanderen, om misleidende reclame en oneerlijke contractbedingen te voorkomen en te bestrijden, om de rechten van luchtvaartpassagiers vast te leggen en om het openen van een bankrekening in een andere lidstaat mogelijk te maken.
- Het resultaat van meer open en concurrerende regels voor overheidsaanbestedingen is dat overheden meer geld overhouden om te spenderen aan prioriteiten als gezondheidszorg en onderwijs. De prijs van rollend materieel voor spoorwegen is bijvoorbeeld met 40% gedaald.

(2) Ondernemen in de Europese interne markt – baten voor bedrijven

- Een interne markt van bijna 500 miljoen mensen: hierdoor kunnen grotere ondernemingen enorme schaalvoordelen verwezenlijken. Voor kleine en middelgrote ondernemingen, die vroeger niet aan export konden doen wegens de daaraan verbonden kosten en de rompslomp, hebben zich nieuwe exportmarkten aangediend.

- Vereenvoudiging van de grensoverschrijdende handel in de EU: door het verdwijnen van de bureaucratische rompslomp aan de grenzen en de verspreiding van de euro zijn de levertermijnen en kosten sterk gedaald. Vóór het afschaffen van de grenzen had de douane voor het belastingstelsel alleen al 60 miljoen in- en uitklaringsdocumenten per jaar nodig. Dit is nu niet langer het geval. De toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning betekent ook dat bedrijven in de meeste gevallen, ook als de technische specificaties of andere regels niet geharmoniseerd zijn, slechts één vergunning nodig hebben (van hun lidstaat van herkomst) om een product of dienst in de hele EU te mogen aanbieden. Probleemoplossende instrumenten zoals SOLVIT bieden antwoorden op mogelijke vragen die voortvloeien uit grensoverschrijdende handel.
- Gemakkelijker manieren om een bedrijf op te starten of te kopen: netwerken als de Europese bedrijfs ondersteunende netwerken bieden nieuwe ondernemers bijstand bij het oprichten van hun onderneming, waar ook in Europa. Het regionale beleid van de EU speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling van bedrijfs ondersteunende diensten voor het MKB op gebieden als toegang tot financiering, management en marketing. De mededingingswetgeving van de EU voorziet in gelijke kansen bij fusies en overnames in de EU. Fusies tussen Europese bedrijven die in verschillende EU-lidstaten zijn gevestigd, kunnen nu eenvoudiger plaatsvinden door een "Europese vennootschap" op te richten.
- De verspreiding van EU-normen en -labels: dankzij de inspanningen op het gebied van technische harmonisering en de werkzaamheden van de normaliseringsorganen kunnen goederen die aan de vereiste normen voldoen vrij circuleren in de interne markt. Dit verschaft bedrijven markttoegang in de hele EU, vereenvoudigt de procedures en beperkt de kosten; voorts garandeert het technische interoperabiliteit en hoge veiligheidsnormen.
- Nieuwe contractmogelijkheden en financieringsbronnen: dankzij de liberalisering van de markt voor overheidsaanbestedingen kunnen bedrijven nu meedingen naar contracten voor de levering van goederen en diensten aan overheidsinstanties in andere lidstaten.
- Zowel kleine commerciële gebruikers als grotere ondernemingen hebben baat gehad bij de lagere telecommunicatie- en elektriciteitskosten in de lidstaten waar deze marktsegmenten zijn opengesteld voor mededinging.
- Voorts zal het bedrijfsleven ook voordeel halen uit de uitvoering van het actieplan inzake financiële diensten, waardoor alle bedrijfscategorieën toegang zullen krijgen tot goedkopere financiering en beursgenoteerde bedrijven niet langer aan 27 verschillende nationale regelgevingen moeten voldoen om geld aan te trekken.